

Predmet C-469/20

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

29. rujna 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Amtsgericht Nürnberg (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

14. rujna 2020.

Tužitelj:

RightNow GmbH

Tuženik:

Wizz Air

Amtsgericht Nürnberg

[*omissis*]

U sporu

RightNow GmbH, [*omissis*] Düsseldorf

– tužitelj –

zastupnici:

[*omissis*]

protiv

Wizz Air, [*omissis*] Budimpešta, [*omissis*]

– tuženik –

zastupnici:

[*omissis*] [orig. str. 2.]

[*omissis*]

Amtsgericht Nürnberg (Općinski sud u Nürnbergu) [*omissis*] 14. 9. 2020. donosi sljedeće

Rješenje

I. [*omissis*]

II. Sudu Europske zajednice u skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) Ugovora o Europskoj uniji i člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije upućuje se sljedeće pitanje:

Treba li članak 3. stavak 1. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima tumačiti na način da je odredba sadržana u općim uvjetima poslovanja komercijalnog zračnog prijevoznika, koja nije bila pojedinačno ispregovarana i prema kojoj se na ugovor sklopljen elektroničkim putem s putnikom primjenjuje pravo države članice u kojoj zračni prijevoznik ima svoje sjedište, pri čemu to pravo nije istovjetno s pravom putnikova uobičajenog boravišta, nepoštena ako potrošača dovodi u zabludu jer ga ne upozorava da je izbor drugog prava u skladu s člankom 5. stavkom 2. drugim podstavkom Uredbe (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze (Rim I) moguć samo u ograničenoj mjeri i da se ne može izabrati bilo koje pravo, nego samo neko od onih navedenih u članku 5. stavku 2. drugom podstavku Uredbe Rim I? [orig. str. 3.]

Obrazloženje

1 I. Tužitelj od tuženog zračnog prijevoznika zahtjeva naknadu nedugovanih poreza i pristojbi zbog otkazanih ugovora o zračnom prijevozu.

2 Putnici:

[...]

[orig. str. 4.]

[*omissis*] rezervirali su za sebe (i dijelom za suputnike) letove kod tuženika koji su trebali biti provedeni od i/ili u Nürnberg. Svi putnici imali su svoje uobičajeno boravište u Njemačkoj. Svi se putnici nisu ukrcali na letove i svoje su zahtjeve prema tuženiku za naknadu nedugovanih poreza i pristojbi ustupili tužitelju. Tužitelj je prihvatio ustup i izvansudski bezuspješno od tuženika tražio utvrđivanje i naknadu nedugovanih poreza, pristojbi i ostalih izdataka.

3 Prilikom rezervacije karata svi su se putnici suglasili s Općim uvjetima poslovanja tuženika. Dijelovi tih uvjeta glase:

4 Točka 21.1.:

AKO NIJE DRUKČIJE PROPISANO KONVENCIJOM ILI RELEVANTNIM ZAKONIMA:

(a) OVI OPĆI UVJETI I SVI PRIJEVOZI KOJE VAM (VAŠOJ OSOBI ILI PRTLJAZI) NUDIMO PODLIJEŽU MAĐARSKOM PRAVU I

(b) SVI SPOROVI IZMEĐU VAS I NAS U POGLEDU TAKVOG PRIJEVOZA PODLIJEŽU NEISKLUČIVOJ SUDSKOJ NADLEŽNOSTI MAĐARSKIH SUDOVA. „NEISKLUČIVA SUDSKA NADLEŽNOST” ZNAČI DA SVOJE ZAHTJEVE MOŽETE ISTAKNUTI PRED SUDOVIMA IZVAN MAĐARSKE. [orig. str. 5.]

5 Točka 7.2.1. (ulomak):

[...] Ne može se izvršiti povrat poreza i pristojbi koje ubire operator zračne luke, čak i ako se oni temelje na broju putnika.

6 Točka 6.5.:

6.5.1. Svoju rezervaciju možete otkazati do četrnaestog (14.) dana prije predviđenog vremena polaska Vašeg leta. U tom slučaju imate pravo na povrat ukupne cijene leta, umanjeno za pristojbu za otkazivanje.

6.5.2. Ako rezervaciju otkažete unutar četrnaest (14) dana prije planiranog vremena polaska leta, nadoknadit će vam se ukupna cijena leta, umanjeno za pristojbe za dodatne usluge i za odabir sjedala.

U slučaju iz točke 6.5. tuženik ubire pristojbu za otkazivanje od 60 eura po letu i po putniku. U slučaju iz točke 6.5.2. tuženik ubire pristojbu za odabir sjedala od 80 eura po letu i po putniku. Te su pristojbe dostupne na tuženikovoj početnoj internetskoj stranici.

7 Prema točki 18.3.1. Općih uvjeta poslovanja, svi zahtjevi putnika zastarijevaju nakon 2 godine od dolaska na konačno odredište ili od datuma na koji je zrakoplov prema planu trebao doći ili od datuma na koji je prijevoz otkazan. Tuženik u tu svrhu ističe prigovor zastare. No, rok je istekao samo za jednog putnika.

8 Prema mišljenju tuženika, klauzula o odabiru nacionalnog prava i druge klauzule dopuštene su prema mađarskom pravu.

9 Tužitelj se tomu usprotivio. [orig. str. 6.]

10 [omissis]

11 II. 1. [omissis]

- 12 2. Uspjeh tužbe ovisi o tumačenju članka 3. stavka 1. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima. [omissis]
- 13 3. Postojanje prava u biti ovisi o tome je li klauzula o odabiru mađarskog prava valjana.
- 14 Točno je da se, u skladu s člankom 3. stavkom 1. Uredbe Rim I u vezi s njezinim člankom 10. stavkom 1. valjanost odredbe mora ocijeniti s obzirom na odabranu pravo i stoga, u ovom slučaju, na mađarsko pravo. Međutim, kriterij za ispitivanje su i propisi doneseni za prenošenje Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, koje treba tumačiti u skladu s tom direktivom [omissis] [orig. str. 7.] [omissis] Ako klauzula o odabiru prava nije valjana, u svim bi slučajevima u skladu s člankom 5. stavkom 2. prvim podstavkom Uredbe Rim I bilo primjenjivo njemačko pravo jer svi putnici imaju svoje uobičajeno boravište u Njemačkoj i jer se kod svih letova ili mjesto odlaska ili mjesto odredišta nalazi u Nürnbergu. Prema njemačkom pravu, druge odredbe tuženikovih Općih uvjeta poslovanja ne bi bile valjane.
- 15 4. Sud Europske unije već je presudio da zračni prijevoznici prilikom objave cijena karata moraju posebno prikazati iznose koje kupci duguju za poreze i pristojbe i da se oni (ni djelomično) ne smiju uključiti u cijenu karte (presuda od 6. srpnja 2017., C-290/16). U istoj je presudi objašnjeno da odredbe općih uvjeta poslovanja koje predviđaju paušalnu naknadu za obradu u vezi s povratom takvih pristojbi i poreza mogu biti nevaljane na temelju nacionalnog zakona o prenošenju Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima. Prema njemačkom pravu, odredba u točki 4.2.1. Općih uvjeta poslovanja tuženika bila bi stoga u skladu s člankom 307. stavkom 1. prvom rečenicom BGB-a zbog nerazmjerne slabijeg položaja nevaljana [omissis].
- 16 Prema njemačkom pravu, isključenje povrata poreza i pristojbi te skraćenje zastare bili bi prema članku 307. BGB-a također nevaljani. Na temelju članka 307. stavka 1. BGB-a, odredbe su nevaljane ako suprotno zahtjevima dobre vjere neopravdano stavljuju u nepovoljniji položaj ugovornog partnera. To bi ovdje bio slučaj. Opravdani interes tuženika da sebi uzme poreze ili pristojbe prilikom neukrcaja na let, a koja ne pripadaju njemu, nego državi, operatoru zračne luke ili drugim osobama, nije ni na koji način očit [omissis] [orig. str. 8.] [omissis], a tužnik ga ni ne ističe. Također ne postoji opravdan interes za znatno smanjenje redovnog roka zastare [omissis] predviđenog njemačkim pravom.
- 17 5. Stoga je važno znati je li klauzula o izboru prava iz tuženikovih općih uvjeta (točka 21.) valjana ili ne.
- 18 Sud Europske unije je u pogledu članka 6. stavka 2. Uredbe Rim I presudio da odredba o izboru prava u općim uvjetima poslovanja poduzetnika može dovoditi u zabludu u smislu članka 3. stavka 1. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima ako potrošaču nije ukazano na načelo povoljnijeg tretmana iz članka 6. stavka 2. druge rečenice

Uredbe Rim I (presuda od 28. srpnja 2016., [omissis] C-191/15). Na ugovore o prijevozu se članak 6. stavak 2. druga rečenica Uredbe Rim I ne primjenjuje zbog njezina članka 6. stavka 4. točke (b). Prethodnim pitanjem stoga se želi razjasniti može li se navedena sudska praksa *mutatis mutandis* primijeniti i na članak 5. stavak 2. Uredbe Rim I.

- 19 Landgericht Frankfurt a.M. (Zemaljski sud u Frankfurtu na Majni) [omissis] to je prihvatio. Smatra da je klauzula o izboru prava zavaravajuća jer putnik kao potrošač ne bi bio obaviješten o ograničenju izbora prava. S time bi trebalo postupati u skladu s člankom 6. stavkom 2. Uredbe Rim I. Amtsgericht Brühl (Općinski sud u Brühlu) [omissis] također je zastupao to stajalište.
- 20 [omissis] [orig. str. 9.] [omissis] Oberlandesgericht Frankfurt (Visoki zemaljski sud u Frankfurtu) [omissis] je presudio da se načela navedena u odluci Suda EU-a Amazon (presuda od 28. srpnja 2016., [omissis] C-191/15) ne mogu primjeniti na ugovore o zračnom prijevozu zbog nepostojanja strukturne sličnosti i različitih područja primjene.
- 21 6. Kao što je ovdje vidljivo, prethodno pitanje još nije razjašnjeno.

[omissis]

RADNI DOKUMENT